

ANCHETĂ: Sprijin pentru accesarea serviciilor medicale, cursuri de limbă română și suport pentru găsirea unui loc de muncă sunt principalele nevoi ale părinților ucraineni refugiați în România. 49,4% dintre copii sunt înscriși în sistemul de învățământ ucrainean, la distanță, 19% sunt înscriși în ambele sisteme (ucrainean la distanță și românesc), 12% urmează cursuri în școli și grădinițe din România

- *Cei mai mulți refugiați din Ucraina - 74% - spun că au dificultăți frecvente legate de plata chiriei și a utilităților, 54% de vizite la doctor și achiziția de medicamente;*
- *37% dintre părinții ucraineni afirmă că serviciile medicale din România le sunt accesibile, 45% spun că sunt dificil de accesat, 6% că nu au deloc acces;*
- *34% dintre copiii ucraineni au nevoie de sprijin pentru învățarea limbii române;*
- *62% dintre refugiații intervievați nu erau angajați la momentul aplicării chestionarului, principalul obstacol fiind cel lingvistic.*

București, 26 februarie 2024: Părinții copiilor ucraineni care s-au refugiat în România declară că principalele lor nevoi sunt legate de ajutor financiar (23%), sprijin pentru accesarea serviciilor medicale (19%), cursuri de limba română (16%), servicii de afterschool pentru copii (13%) și sprijin pentru găsirea unui loc de muncă (12%), arată rezultatele anchetei realizate de Salvați Copiii România. Dintre nevoile pe care nu le pot acoperi, cele mai frecvente (74%) sunt legate de plata chiriei și a utilităților, 54% sunt legate de vizite la doctor și achiziția de medicamente, 43% de îmbrăcăminte și încălțăminte, 39% sunt legate de articole pentru uz casnic, 32% de mâncare.

Cei mai mulți dintre părinții ucraineni, ai căror copii sunt incluși în programele educaționale ale Salvați Copiii România, menționează ca prioritate absolută ținerea în siguranță a copiilor lor, urmată de accesul la servicii medicale, care de multe ori este dificil și contra cost, și la educație, menționând aici și nevoia de transport gratuit pentru copii. Majoritatea menționează că nu reușesc să satisfacă toate nevoile de bază, dar încearcă să asigure copiilor cele necesare, făcând economii: "Economisim în toate, dar suntem recunoscători că trăim în siguranță."

"Vorbiți cu noi și respectați-ne pentru că suntem exact ca voi și ne este foarte greu" (copil ucrainean, 9 ani)

La întrebarea dacă au fost expuși unei situații de bullying sau agresiune, cele mai multe răspunsuri fac referire la atitudinea proprietarilor de locuințe, care s-a schimbat odată cu lipsa sprijinului financiar acordat de stat.

Analiza de nevoi a refugiaților ucraineni a fost derulată pe parcursul lunii februarie, printr-o analiză cantitativă (chestionar), căreia i-a fost adăugată o parte calitativă, reprezentată prin 22 de focus grupuri ce cuprind trei categorii de vârstă (copii, adolescenți și adulți).

Date din anchetă:

- 93% dintre respondenți locuiesc în apartamente sau case închiriate, 2,86% în centre de cazare puse la dispoziție de guvern, 2,39% la persoane private, fără a plăti chirie.

- Doar 10% dintre respondenți își pot acoperi toate nevoile de bază, 26% majoritatea nevoilor, 60% parțial/unele nevoi, 4% nicio nevoie.

- Dintre nevoile pe care nu le pot acoperi, cele mai frecvente (74%) sunt legate de plata chiriei și a utilităților, 54% sunt legate de vizite la doctor și achiziția de medicamente, 43% de îmbrăcăminte și încălțăminte, 39% sunt legate de articole pentru uz casnic, 32% de mâncare.

Educație: Jumătate - 49,44% dintre copii sunt înscriși în sistemul de învățământ ucrainean, la distanță, 19% sunt înscriși în ambele sisteme (ucrainean la distanță și românesc), 12% urmează cursuri în școli și grădinițe din România, 10% urmează o formă de învățământ de tip ucrainean în România, 8% nu sunt înscriși în nicio formă de învățământ.

Pentru copiii care nu sunt înscriși în sistemul de învățământ românesc, principala barieră menționată a fost bariera lingvistică (71%).

Nevoi pe plan educațional: 34% dintre copii au nevoie de sprijin pentru învățarea limbii române, 28% necesită echipamente IT, 15% rechizite, 10% programe afterschool.

Accesul la servicii medicale:

- **Servicii medicale pentru copii:** 37% au răspuns că serviciile medicale sunt accesibile, 45% au răspuns că sunt dificil de accesat, 6% au răspuns că nu au deloc acces, 10% au menționat că nu au nevoie de aceste servicii, 2% preferând să nu răspundă;
- **Servicii medicale pentru adulți:** 30% au răspuns că serviciile sunt accesibile, 54% au răspuns că sunt dificil de accesat, 7% au răspuns că nu au deloc acces, pe când 9% au menționat că nu au nevoie de servicii medicale.

Gradul de angajare a părinților

Un procent de 62% dintre refugiații intervievați nu erau angajați la momentul aplicării chestionarului, 17% erau angajați cu contract în România, 11% lucrează la distanță pentru o companie din afara României, 7% sunt angajați fără contract de muncă, iar 3% sunt pensionați.

Principalele motive pentru care nu lucrează: Lipsa abilităților de comunicare în limba română este cauza pe care o declară cei mai mulți refugiați din Ucraina, ca impediment pentru angajare (65%), urmată de nevoia de îngrijire a unui membru al familiei (adult sau copil) (54%).

Deși răspunsul la întrebarea dacă vor să rămână să locuiască în România, în mare parte este “nu” sau „nu știu”, cei care confirmă că vor rămâne adaugă ca aceasta este opțiunea copiilor și faptul că aceștia își fac deja studiile aici (copiii demonstrând în acest mod necesitatea lor de integrare). Cei care nu își văd viitorul aici menționează dificultatea de a găsi un loc de muncă și cea de a învăța limba română, dorul de casă și de cei apropiați.

Majoritatea nu vor pentru copiii lor abandonarea școlii online din Ucraina, iar frecventarea paralelă este dificilă, bariera lingvistică fiind și aici o problemă.

Concluzii generale

În urma desfășurării acestor focus grupuri, putem observa câteva **nevoi importante:**

- Facilitarea accesului la educație (prin cursuri intensive de limba română, eventual cu burse/ campanii de conștientizare și acceptare a necesității de integrare pentru reducerea riscului de bullying în școală (campanii pentru cetățenii români);
- Crearea unor oportunități pentru a facilita accesul la activitățile sportive, pregătirea sportivilor de performanță;
- Transport gratuit pentru copiii ucraineni, la fel ca și pentru cei români;
- Facilitarea accesului la serviciile medicale prin informarea medicilor de familie în primul rând (încă nu este cunoscută procedura de înscriere pe platformă pentru a configura statutul de asigurat).

Înainte de izbucnirea războiului din Ucraina, Emiliia locuia împreună cu fratele său Artem și cu tatăl lor, Serhîi, într-un orașel din regiunea Donețk. Mama lor murise în urmă cu 7 ani.

„Aveam mulți prieteni acasă, mai ales printre colegii de la școală. Făceam multe lucruri împreună... îmi e dor de prietenii mei din Ucraina”, ne povestește Emiliia.

Tatăl a simțit că copiii lui nu sunt în siguranță acolo, așa că a hotărât că trebuie să plece. Decizia de a veni în România a venit oarecum la îndemână, deoarece fratele lui locuia și lucra la o fabrică de mobilă aproape de Baia Mare, în județul Maramureș. „România este vecină cu Ucraina și noi nu doream să mergem departe de casă. În dimineața zilei de 6 aprilie 2022 ne-am luat câteva lucruri și am pornit devreme”.

Ajunși la Baia Mare, Serhîi a găsit un loc de muncă la o fabrică din oraș. „Gândurile sunt multe, însă mâinile trebuie să lucreze.” Copiii au continuat școala online în Ucraina, însă în același timp au început să participe la activități la Centrul de Consiliere și Servicii Integrate din Baia Mare, la matematică, la cursuri de limba română și limba engleză, cursuri de artă și activități recreative multiculturale. „Îmi plac profesorii și oamenii de aici, îmi place ca mi-am făcut mulți prieteni la Salvați Copiii, îmi place atmosfera... mă simt bine la centru” ne spune Emiliia.

Note pentru redactori: În România, de la declanșarea acestei crize (24 februarie 2022), la nivel național, au intrat 5.486.365 de cetățeni ucraineni (date UNHCR, 6 februarie) prin punctele de trecere a frontierei cu Ucraina și Republica Moldova. Dintre cei care au tranzitat România, 4.460 au solicitat azil.

Până în prezent, Salvați Copiii România a oferit sprijin pentru 345.553 de persoane, dintre care 176.547 de copii ucraineni și 169.006 de adulți. Salvați Copiii a acordat o atenție deosebită furnizării de servicii directe copiilor, părinților și adulților vulnerabili, dezvoltând intervenții rapide pentru a răspunde situației de urgență, dar și nevoilor de integrare a acestora, prin oferirea de suport material și financiar, traducere și consiliere informațională, suport psiho-social, precum și îndrumare și consiliere pentru accesarea drepturilor și serviciilor disponibile, cum ar fi accesarea sistemului de învățământ, a serviciilor medicale, a locurilor de muncă și, de asemenea, accesarea serviciilor de consiliere emoțională.

Organizația Salvați Copiii este alături de refugiații ucraineni, evaluând constant nevoile și oferind asistență umanitară, după caz, la punctele de trecere a frontierei cu Ucraina și Republica Moldova, în Centrele de Cazare și Proceduri pentru Solicitanții de Azil ale Inspectoratului General pentru Imigrări, în taberele de refugiați coordonate de IGSU, în diferite puncte de staționare, în Centre de Servicii Integrate create de Salvați Copiii în mai multe localități și în școli partenere.

Persoană de contact:

Lavinia Varodi, manager program, tel. **0721 329 101**, email – lavinia.varodi@salvaticopiii.ro.

Despre [Organizația Salvați Copiii](#)

De 34 de ani, Salvați Copiii România construiește programe sociale, politici publice și practici solide în beneficiul copilului din România. Expertiza și complexitatea proiectelor la nivel național fac din organizație o instituție socială esențială, al cărei rol este medierea între societate și autoritatea publică, în beneficiul copilului. În cele peste trei decenii de activitate, Salvați Copiii a intervenit activ în societate, identificând soluții concrete pentru protejarea și sprijinirea copiilor vulnerabili, și a militat, în același timp, pentru o colaborare viabilă cu autoritățile decidente, pentru asigurarea interesului superior al copilului. Salvați Copiii și-a asumat rolul de supraveghere vigilentă a autorităților publice, în așa fel încât acestea să implementeze politici publice de durată care să corecteze cauzele care duc la vulnerabilizarea copiilor. Totodată, organizația a reușit să creeze rețele active de solidaritate, prin încurajarea responsabilității sociale a companiilor și a societății, în sens larg. În calitate de membru al Save the Children, cea mai mare organizație independentă din lume care promovează drepturile copilului și care cuprinde 30 de membri și desfășoară programe în 118 țări, VIZIUNEA noastră este o lume care respectă, pentru fiecare copil, dreptul său la supraviețuire, educație, protecție și participare, asumându-ne MISIUNEA de a obține progrese importante privind modul în care copiii sunt tratați și producerea schimbărilor imediate și de durată în viața acestora. Peste 3.700.000 de copii au fost implicați în programele și campaniile Organizației Salvați Copiii.